

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์และ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

เนตรนภา บาคำ

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร 47000

อีเมลของผู้ประพันธ์บทความ: netnapha.b@ku.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,075 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 648 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) โดยเฉลี่ยของนิสิตเท่ากับ 2.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คุณภาพการสอนของอาจารย์ ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ เจตคติต่อการเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อน และพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.65, 4.58, 4.52, 4.49, 4.16 และ 4.05 ตามลำดับ) 2) ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน คุณภาพการสอนของอาจารย์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และระบบสนับสนุนการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ในขณะที่ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียนและความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการวิจัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการควรดำเนินกิจกรรมเชิงรุกเพื่อกระตุ้นแรงจูงใจและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิต ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพการสอนของอาจารย์และระบบสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นิสิตบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเพิ่มอัตราการสำเร็จการศึกษาในที่สุด

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสิตระดับปริญญาตรี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Factors Influencing Learning Achievement of Undergraduate Students in Faculty of Liberal Arts and Management Science, Kasetsart University Chalermphrakiat Sakonnakhon Province Campus

Netnapha Bakham

*Faculty of Liberal Arts and Management Science, Kasetsart University Chalermphrakiat
Sakonnakhon Province Campus, Sakonnakhon 47000, Thailand*

Corresponding author's e-mail: netnapha.b@ku.th

Abstract

This research aims to study the factors influencing the learning achievement of undergraduate students at the Faculty of Liberal Arts and Management Science, Kasetsart University, Chalermphrakiat Sakon Nakhon Province Campus. Data were collected from a population of 2,075 undergraduate students enrolled at the Faculty of Liberal Arts and Management Science during the 2023 academic year. Using simple random sampling, a sample of 648 students was obtained. Data were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation, as well as inferential statistics through Multiple Regression Analysis. The research findings revealed that: 1) The average grade point average (GPAX) of the students was 2.97. When analyzed by dimension, all factors influencing the learning achievement of the students were at a high level. Ranked from the highest to the lowest mean, these factors were achievement motivation, teaching quality of instructors, learning support systems, attitude toward learning, peer relationships, and student learning behavior ($\bar{x}$ = 4.65, 4.58, 4.52, 4.49, 4.16, and 4.05, respectively). 2) Student learning behavior, teaching quality of instructors, achievement motivation, and learning support systems had a significant positive correlation with learning achievement ($p < 0.05$). Conversely, attitude toward learning and peer relationships did not exhibit a significant correlation with learning achievement. Based on these findings, the Faculty of Liberal Arts and Management Science should implement proactive activities to stimulate student motivation and learning behavior, while simultaneously improving the teaching quality of instructors and developing better learning support systems to encourage students to achieve efficient learning outcomes and ultimately increase graduation rates.

Keywords: Learning Achievement, Undergraduate Students, Achievement Motivation

บทนำ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร จัดตั้งตามนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการขยายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาไปสู่ภูมิภาค เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) ซึ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ในปัจจุบันได้ผลิตบัณฑิตมาแล้วจำนวน 27 รุ่น (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร, 2567) โดยคณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการเป็นหนึ่งในคณะเริ่มแรกในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาไปยังส่วนภูมิภาค โดยเป็นหนึ่งในช่องทางในการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ปัจจุบันเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านบริหารธุรกิจ การบัญชี ภาษาและสังคมศาสตร์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยและยุทธศาสตร์คณะ ด้านการเรียนการสอน การวิจัยและการบริการวิชาการแก่สังคม ปัจจุบัน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีจำนวน 8 หลักสูตรและระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 2 หลักสูตร โดยมุ่งเน้นในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ โดยการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานิสิตให้มีคุณลักษณะตามที่พึงประสงค์นั้น สามารถใช้วิธีการเรียนการสอน ประสบการณ์การทำงาน การฝึกประสบการณ์อาชีพ การฝึกงานและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายเพื่อพัฒนาให้นิสิตบรรลุตามเป้าประสงค์ได้ (คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร, 2567)

แม้ว่าคณะจะมีแนวทางการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่อัตราการสำเร็จการศึกษาของนิสิตที่สำเร็จการศึกษาตามแผนที่หลักสูตรกำหนดมีเพียงร้อยละ 63.86 (งานทะเบียนและประมวลผล, 2567a) ส่วนหนึ่งคาดว่านิสิตมีปัญหาทางการเรียน การสอบตก การเรียนซ้ำ การมีผลการเรียนต่ำทำให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต และบางส่วนเมื่อผลการเรียนต่ำทำให้ไม่มีกำลังใจในการเรียนจึงตัดสินใจลาออกซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น ปัญหาด้านการเรียนการสอน ขาดแรงจูงใจในการศึกษา ความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาทางเศรษฐกิจหรือการขาดระบบสนับสนุนที่เพียงพอ เป็นต้น ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางส่งเสริมในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมถึงระบบสนับสนุนการเรียนรู้ที่สำคัญ เพื่อให้นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามกำหนดเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อทั้งตัวนิสิตและคณะในระยะยาวต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

การตรวจสอบเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ตามทฤษฎีระดับขั้นการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัยและด้านจิตพิสัย โดยในแต่ละด้านจะมีการจำแนกกระดานการเรียนรู้จากต่ำสุดไปถึงสูงสุด เช่น ด้านพุทธิพิสัย เริ่มจากความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมิน นอกจากนี้ ตามแนวคิดของ Anderson and Krathwohl Bloom's Taxonomy จำแนกเป็นการจำ การเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินผลและการสร้างสรรค์ โดยด้านทักษะพิสัยจำแนกเป็นการรับรู้ การตอบสนอง การสร้างค่านิยม การจัดระบบและการสร้างคุณลักษณะจากค่านิยม ด้านจิตพิสัย จำแนกเป็นทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะการสื่อสารโดยใช้ท่าทางและทักษะการแสดงพฤติกรรมทางการพูด (วรวิทย์ จันทรสุวรรณ, 2565) ดังนั้น การเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นจะมี

ลำดับชั้นที่แตกต่างกัน จึงมีปัจจัยการเรียนรู้ที่หลากหลายรวมถึงแนวปฏิบัติที่แตกต่างไปเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการสังเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่าปัจจัยสำคัญคือ พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน คุณภาพการสอนของอาจารย์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ความสัมพันธ์กับเพื่อนและเจตคติต่อการเรียน ดังนี้

1. พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ วิธีการหรือแนวทางที่ผู้เรียนใช้ในการศึกษาและทำความเข้าใจเนื้อหา ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. คุณภาพการสอนของอาจารย์ คือ ประสิทธิภาพและความสามารถของอาจารย์ในการถ่ายทอดความรู้ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

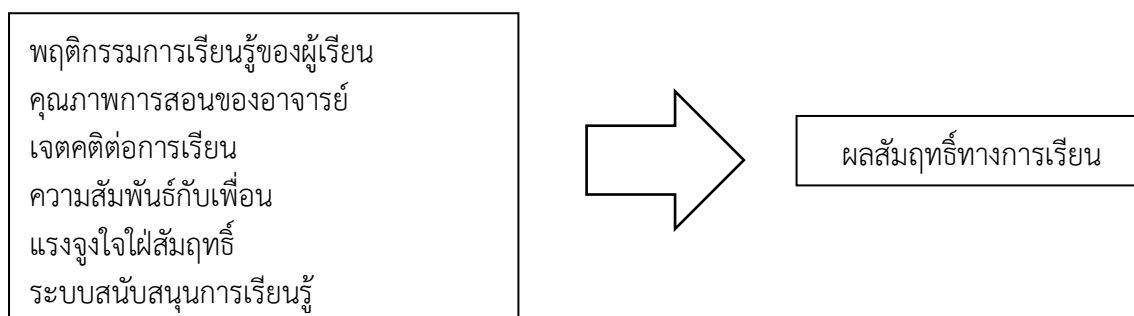
3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ แรงผลักดันภายในของบุคคลที่ต้องการประสบความสำเร็จหรือทำงานให้ดีที่สุด ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักมีความพยายาม อดทน และมุ่งมั่นในการทำงานหรือการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ คือ เครื่องมือ ทรัพยากร หรือปัจจัยต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจเป็นทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี บุคลากร หรือกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาทักษะของตนเองได้ดีขึ้น

5. ความสัมพันธ์กับเพื่อน คือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับเพื่อนร่วมชั้นหรือเพื่อนร่วมสถาบัน ซึ่งอาจมีทั้งในแง่ของมิตรภาพ การช่วยเหลือกันในการเรียนและการทำกิจกรรมร่วมกัน

6. เจตคติต่อการเรียน คือ ทศนคติหรือความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนซึ่งอาจเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ และมีผลโดยตรงต่อแรงจูงใจในการศึกษา ความมุ่งมั่นในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี สังเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการทบทวนวรรณกรรมจึงได้กรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

สมมติฐานที่ 2 คุณภาพการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

สมมติฐานที่ 3 ระบบสนับสนุนการศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

สมมติฐานที่ 4 พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

สมมติฐานที่ 5 ความสัมพันธ์กับเพื่อนมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต
สมมติฐานที่ 6 เจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา คือ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,075 คน (งานทะเบียนและประมวลผล, 2567b) ทั้งนี้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของยามาเน (Yamane, 1973) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรเป้าหมายที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 648 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ช่วงระยะเวลาทำการศึกษาอยู่ระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ. 2567 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2568

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมาจากการศึกษาแนวความคิดผลงานวิจัยและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ชั้นปี และเกรดเฉลี่ย

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต มีจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมทางการเรียนของผู้เรียนจำนวน 5 ข้อ ด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์จำนวน 6 ข้อ ด้านเจตคติต่อการเรียนจำนวน 4 ข้อ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนจำนวน 5 ข้อ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จำนวน 5 ข้อ และด้านระบบสนับสนุนการเรียนรู้จำนวน 5 ข้อ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนของลิเคิร์ท คือ คะแนน 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

โดยใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางและอธิบาย การแปลค่าคะแนนเป็นดังนี้

ค่า 4.20 - 5.00 หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่า 3.40 - 4.19 หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่า 2.60 - 3.39 หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่า 1.80 - 2.59 หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่า 1.00 - 1.80 หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence : IOC) เพื่อแก้ไขรวมทั้งปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมและตรงวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1 พบว่ามีค่ามากกว่า 0.50 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และได้้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบเพื่อหาคุณภาพรายข้อเพื่อทดสอบความตรงและความเชื่อมั่น โดยมีค่า Factor Analysis ระหว่าง 0.582 - 0.808 และ Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.847

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน คุณภาพการสอนของอาจารย์ เจตคติต่อการเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2566 ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2567 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2568 โดยได้รับแบบสอบถามตอบกลับที่สมบูรณ์รวมทั้งสิ้น 648 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	138	21.30
หญิง	510	78.70
รวม	648	100.00
สาขาวิชา		
การจัดการ	123	19.00
การบัญชี	217	33.50
การตลาด	58	9.00
การจัดการโรงแรมและท่องเที่ยว/อุตสาหกรรมบริการ	30	4.60
ภาษาอังกฤษ	124	19.10
การเงิน	1	0.20
นิติศาสตร์	78	12.00
รัฐประศาสนศาสตร์	17	2.60
รวม	648	100.00
ชั้นปีที่		
ชั้นปี 1	296	45.70
ชั้นปี 2	144	22.20
ชั้นปี 3	109	16.80
ชั้นปี 4	99	15.30
รวม	648	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 510 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 เป็นเพศชาย จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 สาขาวิชาที่ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 19.10 สาขาวิชาการจัดการ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 สาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 สาขาวิชาการตลาด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและท่องเที่ยว/อุตสาหกรรมบริการ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 4.60 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 และสาขาวิชาการเงิน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.20 และส่วนใหญ่เป็นชั้นปี 1 จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 รองลงมาเป็นชั้นปี 2 จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20 ถัดไปเป็นชั้นปี 3 จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 และชั้นปี 4 จำนวน 99 คนคิดเป็นร้อยละ 15.30

ตารางที่ 2 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.9782	0.59257	4.00	1.03
พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.0552	0.62555	5.00	1.60
คุณภาพการสอนของอาจารย์	4.5899	0.52593	5.00	2.67
เจตคติต่อการเรียน	4.4946	0.56389	5.00	2.75
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	4.1645	0.72868	5.00	1.00
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	4.6568	0.51845	5.00	2.60
ระบบสนับสนุนการเรียนรู้	4.5204	0.58509	5.00	2.20

จากตารางที่ 2 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59257 ค่าสูงสุดเท่ากับ 4.00 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 1.03 เมื่อพิจารณารายด้านสำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยสามารถเรียงลำดับความสำคัญจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปยังด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คุณภาพการสอนของอาจารย์ ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ เจตคติต่อการเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อนและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นิสิตต้องการเรียนเพื่อให้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67) นิสิตต้องการเรียนเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต (ค่าเฉลี่ย 4.663) นิสิตต้องการเรียนเพื่อพัฒนาตนเองและเพื่อความสำเร็จในการเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66) นิสิตต้องการเรียนเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ที่ศึกษามากขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65) และนิสิตต้องการเรียนเพื่อพัฒนาผลการเรียนให้ดีขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63)

คุณภาพการสอนของอาจารย์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อาจารย์มีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาและมีการเตรียมความพร้อมในการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60) อาจารย์มีเอกสารประกอบการสอนและแนะนำแหล่งเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60) อาจารย์ใช้สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมต่อการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60) อาจารย์แจ้งประมวลการสอนและผลลัพธ์การเรียนรู้ก่อนทำการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58) อาจารย์มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้เป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56) และอาจารย์มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ตรงตามเนื้อหาวิชา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56)

ระบบสนับสนุนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า คณะมีช่องทางหรือระบบถามตอบปัญหา (LAMS Clinic, Line, Facebook) ด้านวิชาการที่ตอบสนองความต้องการสำหรับนิสิตยุคใหม่อย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56) อาจารย์ที่ปรึกษามีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านวิชาการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56) คณะมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำหรือให้การปรึกษาทางวิชาการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49) คณะมีมือชั้นตอนการให้บริการด้านวิชาการที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติตามได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53) คณะจัดบริเวณที่เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนรู้ เช่น สถานที่อ่านหนังสือ สถานที่ทำกิจกรรมการเรียนรู้ บริการอินเทอร์เน็ตที่รวดเร็ว (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44)

เจตคติต่อการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การเรียนทำให้มีความก้าวหน้าในอนาคต (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57) การเรียนทำให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52) การเรียนทำให้สามารถหางานง่ายขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48) และการเรียนทำให้ได้รับการยอมรับนับถือจากผู้อื่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38)

ความสัมพันธ์กับเพื่อนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นิสิตสามารถทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้เป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45) นิสิตมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) เพื่อนคอยกระตุ้นการอ่านหนังสือและทำการบ้าน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14) และเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตั้งใจเรียนของนิสิต (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13) และเพื่อนมักชวนเข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง

พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นิสิตทำการบ้านหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52) นิสิตเข้าเรียนและตั้งใจเรียนตลอดเวลาเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20) และนิสิตมีการจดบันทึกการเรียนทุกครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16) ส่วนนิสิตมีการศึกษาทบทวนก่อนเข้าเรียนและทบทวนบทเรียนหลังเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74) และนิสิตมักแสดงความคิดเห็นหรือซักถามข้อสงสัยเมื่อมีโอกาส (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่วัดด้วย Pearson correlation

ตัวแปร	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	คุณภาพการสอนของอาจารย์	เจตคติต่อการเรียน	ความสัมพันธ์กับเพื่อน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ระบบสนับสนุนการเรียนรู้
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1						
พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	0.173**	1					
คุณภาพการสอนของอาจารย์	0.133**	0.427**	1				
เจตคติต่อการเรียน	0.101*	0.505**	0.634**	1			
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	0.049	0.508**	0.382**	0.438**	1		
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	0.165**	0.404**	0.607**	0.661**	0.374**	1	
ระบบสนับสนุนการเรียนรู้	0.047	0.424**	0.704**	0.629**	0.402**	0.608**	1

**นัยสำคัญที่ระดับ 0.01 *นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน คุณภาพการสอนของอาจารย์ ความสัมพันธ์กับเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และเจตคติต่อการเรียนที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สำหรับปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับสำหรับปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ เจตคติต่อการเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และระบบสนับสนุนการเรียนรู้ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 สำหรับปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับสำหรับปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และระบบสนับสนุนการเรียนรู้ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 สำหรับปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับสำหรับปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และระบบสนับสนุนการเรียนรู้ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 สำหรับปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับสำหรับปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และระบบสนับสนุนการเรียนรู้ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 สำหรับปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับสำหรับปัจจัยด้านระบบสนับสนุนการเรียนรู้ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 อย่างไรก็ตามตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าต่ำกว่า 0.80 ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ นอกจากนี้จากตารางที่ 4 พบว่ามีปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (VIF) น้อยกว่า 10 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระทุกตัวไม่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทุกตัวไม่ก่อให้เกิด Multicollinearity (พรพรรณพิช จันทา และคณะ, 2563)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์	t-value	Sig	VIF
พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	0.169	3.701	0.000*	1.581
คุณภาพการสอนของอาจารย์	0.137	2.067	0.039*	2.357
เจตคติต่อการเรียน	-0.055	-0.892	0.373	2.384
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	-0.054	-1.429	0.153	1.464
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	0.203	3.217	0.001*	2.076
ระบบสนับสนุนการเรียนรู้	0.164	2.756	0.006*	2.356

* นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่าผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ประกอบด้วยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตโดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.169 ด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตโดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.137 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตโดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.203 และด้านระบบสนับสนุนการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตโดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.164 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรด้านเจตคติต่อการเรียนและด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

การอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตพบว่าปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และด้านระบบสนับสนุนการเรียนรู้มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ซึ่งตามทฤษฎีระดับขั้นการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy)

รวมถึงแนวคิดของ Anderson and Krathwohl Bloom's Taxonomy นั้นระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจะถูกพัฒนาตามลำดับขั้นจากต่ำสุดไปถึงสูงสุด ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจะเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สูงขึ้นซึ่งจะทำให้ผู้เรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในทิศทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งการที่ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่คาดหวังไว้ให้ประสบความสำเร็จจะมีการวางแผนไปสู่ความสำเร็จ มีความมุ่งมั่น มุมานะพยายามที่จะเรียนเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคจนบรรลุความสำเร็จผลเป็นอย่างดี ดังนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจเรียนเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ วราภรณ์ ลวงสวาส (2561) พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากผู้เรียนมีความปรารถนาที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียนโดยสามารถแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่มีความทะเยอทะยานอยากได้ไ้ดี มีการวางแผนไปสู่ความสำเร็จ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำกิจกรรมจนบรรลุความสำเร็จผลเป็นอย่างดี จากการศึกษาของ แสงเดือน บุญแย้ม และ กิตติพงษ์ ลือนาม (2561) พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นความปรารถนาหรือความมุ่งมั่นของนักเรียนที่จะบรรลุถึงความสำเร็จในการเรียน ตระการ เสนารัตน์ และ เบญจมาภรณ์ เสนารัตน์ (2566) พบว่าผู้เรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเป็นบุคคลที่มีความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่คาดหวังไว้ให้ประสบความสำเร็จซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย ศศิธร ไกยศรี และคณะ (2566) พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พจนีย์ มาสุข (2564) พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ มองเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเรียนว่าสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นได้ ทำให้มีความมุ่งมั่น มุมานะพยายามที่จะเรียนเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ณธชัย แจ้วเจริญกุล (2563) พบว่าแรงจูงใจของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นั่นคือผู้เรียนจะตั้งใจเรียนเพื่อความก้าวหน้าในอนาคตและตั้งใจเรียนเพื่อการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ายอมรับสมมติฐานที่ 1

2. คุณภาพการสอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในทิศทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพราะการเตรียมการสอนที่ดี การเลือกเนื้อหาที่มีความยากง่ายอย่างเหมาะสม การใช้กิจกรรมการสอนและสื่อที่น่าสนใจ การมีความสามารถในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เตรียมการสอนเป็นอย่างดี การมีประสบการณ์ในการสอน เอกสารการสอนมีความหลากหลาย การวัดผลสอดคล้องกับตัวชี้วัด การให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์และความรู้ความสามารถในรายวิชาที่สอนเป็นอย่างดีมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถเรียนได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ ปัญญา ชูช่วย (2561) พบว่าคุณภาพการสอนของอาจารย์ในประเด็นการเข้าสอนตรงเวลาที่ทุกครั้ง การให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์และความรู้ความสามารถในรายวิชาที่สอนเป็นอย่างดีส่งผลให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถเรียนได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย นอกจากนี้ จุฬาลักษณ์ เทียนรุ่งรัมย์ และ ธนนิชชญาณ์ ศรีสวัสดิ์ (2564) พบว่าคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและพฤติกรรมของนิสิตเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ประภาพรรณ บอกสันติยะ และ ศิริพันธ์ ดิยะวงศ์สุวรรณ (2561); สุชาติ ไพอนนท์ และ กิตติพงษ์ ลือนาม (2561) พบว่าคุณภาพการสอนเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะการเตรียมการสอนดี เลือกเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสม ใช้กิจกรรมการสอนและสื่อที่น่าสนใจ มีความสามารถในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เตรียมการสอนเป็นอย่างดีมีเทคนิคช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดี พจนีย์ มาสุข (2564) พบว่าการจัดการเรียนการสอนของครูมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเนื่องจากครูมีประสบการณ์ในการสอน ผ่านการอบรมการสอนต่าง ๆ จึงมีเทคนิควิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ เอกสารการสอนมีความหลากหลาย การวัดผลสอดคล้องกับตัวชี้วัด สามารถตรวจสอบได้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ความกระตือรือร้นในการสอน

ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ณรัชย์ แจ้วเจริญกุล (2563) พบว่าคุณภาพการสอนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจารย์มีการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจและอาจารย์จัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ายอมรับสมมติฐานที่ 2

3. ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในทิศทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งการมีสภาพแวดล้อมที่ดี เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีในการเรียนรู้ มีแหล่งสืบค้นข้อมูลการเรียนรู้ที่ทันสมัย บรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและให้โอกาส ภาระเบาและระเบียบวินัยที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ กิจกรรมที่ส่งเสริมทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการสนับสนุนและคำปรึกษาที่เหมาะสมในการเรียนรู้จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับพจนีย์ มาสุข (2564) พบว่าระบบสนับสนุนการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเนื่องจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพห้องสมุดและแหล่งสืบค้นข้อมูลการเรียนรู้ที่ทันสมัย ทำให้เกิดบรรยากาศของการเรียนรู้ต่อเนื่องซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมถึงพระปลัดเขตจันทร์ คนงานดี และ ศักดิ์ดา งานหมั่น (2567) ซึ่งพบว่าการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมการพัฒนาและการเรียนรู้ ดังนั้นควรให้ความสำคัญกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและสนับสนุนการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและให้โอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีในการเรียนรู้สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและสร้างสรรค์ มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ การสนับสนุนและคำปรึกษาที่เหมาะสมในการเรียนรู้ ภาระเบาและระเบียบวินัยที่เหมาะสม ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ ณรัชย์ แจ้วเจริญกุล (2563) ซึ่งพบว่าระบบสนับสนุนการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นั่นคือมีห้องเรียนที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ มีบรรยากาศบริเวณที่เอื้อต่อการ และมีกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ายอมรับสมมติฐานที่ 3

4. พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในทิศทางบวก ซึ่งความมีวินัยในตนเองและพฤติกรรมในการเรียนของนิสิตจะส่งผลต่อผลการเรียนซึ่งนิสิตจึงควรมีการปรับปรุงตนเองในด้านพฤติกรรมที่ไม่ดี เนื่องจากพฤติกรรมที่ไม่ดีอาจจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านพฤติกรรมที่ดีควรมีการรักษาไว้หรือพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมเพื่อความสำเร็จในการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ พรณพนัช จันทา และคณะ (2563) ศึกษาพบว่าพฤติกรรมในการเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตซึ่งพฤติกรรมในการเรียนเป็นเรื่องของปัจจัยส่วนบุคคลในการแสดงออกถึงความรู้สึนึกคิด การแสดงออกทางพฤติกรรมและปฏิกิริยาต่าง ๆ ที่แสดงออกมาแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคลซึ่งอาจมีทั้งพฤติกรรมที่ดีและไม่ดี โดยปัจจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแต่ละคนให้แตกต่างกันออกไป รวมถึงกานดา คำมาก และคณะ (2558) พบว่าพฤติกรรมในการเรียนเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก และเพ็ญพร ปุกหุด (2558) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาขึ้นอยู่กับพฤติกรรมในการเรียน การเปลี่ยนแปลงทางด้านนิสัยในการเรียนจะมีอิทธิพลต่อการตอบสนองของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา รุ่งฤดี กล้าหาญ (2557) พบว่าความมีวินัยในตนเองซึ่งก็คือพฤติกรรมในการเรียนเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ายอมรับสมมติฐานที่ 4

ส่วนตัวแปรความสัมพันธ์กับเพื่อนและเจตคติต่อการเรียนไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ดังนี้

1. ความสัมพันธ์กับเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับกานดา คำมาก และ ภัทราวรรณ สุนทราศรี (2558) พบว่าความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจเนื่องจากการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนนั้นเป็นเพียงความต้องการทางสังคม ต้องการที่จะมีมิตรสัมพันธ์กับผู้อื่น ต้องการมีเพื่อน ได้รับความรักและการยอมรับจากผู้อื่น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อนเท่านั้น จึงทำให้ผู้เรียน

ไม่ได้มุ่งเน้นที่จะมีผลสัมฤทธิ์ที่ดี แต่เป็นเพียงความต้องการทางสังคมเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการลำดับขั้นของมาสโลว์ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าปฏิเสสมมติฐานที่ 5

2. เจตคติต่อการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับ กานดา คำมาก และ ภัทรารวรรณ์ สุนทราศรี (2558) พบว่าเจตคติต่อการเรียนเป็นตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับ เพ็ญพร ปุกหุด (2558) พบว่าเจตคติในการเรียนไม่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โรสนี จริยะมาการ และ ชื่นใจ สุกปาน (2561) พบว่าถึงแม้นักศึกษาจะมีเจตคติที่ดีแต่ก็ไม่สามารถทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นซึ่งการที่นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาอาจทำให้นักศึกษามีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ กนกภรณ์ เทลสินโทติ (2560) พบว่าเจตคติต่อการเรียนไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือกระบวนการการเรียนรู้ของที่เกิดขึ้น ซึ่งถึงแม้นักศึกษาจะมีเจตคติที่ดีต่อวิชา อาจทำให้นิสิตมีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น มีความรู้สึกที่ดีต่อรายวิชาหรืออาจารย์แต่ก็ไม่สามารถทำให้นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นได้ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าปฏิเสสมมติฐานที่ 6

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร มีการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สาขาวิชาที่ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การบัญชี ภาษาอังกฤษ การจัดการ นิติศาสตร์ การตลาด การจัดการโรงแรมและท่องเที่ยว/อุตสาหกรรม การบริการ รัฐประศาสนศาสตร์และการเงิน ผลวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.9782 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถเรียงลำดับความสำคัญจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปยังด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คุณภาพการสอนของอาจารย์ ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ เจตคติต่อการเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อน และพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน 2) ผลการทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตพบว่าปัจจัยพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน คุณภาพการสอนของอาจารย์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และระบบสนับสนุนการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียนและความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้ประโยชน์ของการวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ประกอบด้วยพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน คุณภาพการสอนของอาจารย์ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และด้านระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ส่วนตัวแปรเจตคติต่อการเรียนและความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต มีข้อเสนอแนะจากงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คณะฯ ควรพัฒนากลยุทธ์ที่ช่วยให้นิสิตเห็นความสำคัญของการพัฒนาผลการเรียน โดยใช้เทคนิคที่ช่วยกระตุ้นแรงจูงใจทั้งในเชิงจิตวิทยาสังคม และระบบสนับสนุนเชิงวิชาการ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืน ในการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

2. คุณภาพการสอนของอาจารย์ อาจารย์ควรมีการพัฒนาวิธีการวัดและประเมินผลให้มีความหลากหลายและตรงตามเนื้อหาวิชา จะช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพมากขึ้น สะท้อนผลการเรียนรู้อย่างแท้จริง และช่วยให้นิสิตได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยหรือคณะฯ ควรปรับปรุงพื้นที่เรียนรู้ให้เหมาะสม เพิ่มสถานที่ที่เอื้อต่อการทำงานและการเรียน เพิ่มคุณภาพของอินเทอร์เน็ต และเปิดรับความคิดเห็นจากนิสิตเพื่อให้ระบบสนับสนุนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการส่งเสริมระบบสนับสนุนที่เกี่ยวข้องรวมถึงเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการที่ดีเพื่อช่วยให้คำแนะนำและช่วยเหลือนิสิตให้สามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้

4. เจตคติต่อการเรียน เพื่อให้ให้นิสิตรู้สึกว่าการเรียนช่วยให้ได้รับการยอมรับมากขึ้น ควรสร้างวัฒนธรรมที่ให้คุณค่ากับการเรียน เชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับโอกาสในอนาคต และส่งเสริมกิจกรรมที่ทำให้ความสำเร็จทางวิชาการเป็นที่ภาคภูมิใจและได้รับการยอมรับจากสังคม

5. ความสัมพันธ์กับเพื่อน คณะฯ ควรส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านหนังสือร่วมกันในกลุ่มเพื่อนผ่านกิจกรรมที่น่าสนใจ ปรับปรุงบรรยากาศห้องสมุดให้เอื้อต่อการเรียนเป็นกลุ่มและใช้เทคโนโลยีเพื่อดึงดูดให้เพื่อนชวนกันเข้าห้องสมุดมากขึ้น

6. พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจารย์ควรเพิ่มโอกาสให้นิสิตกล้าตั้งคำถามและแสดงความคิดเห็นควรทำผ่านการปรับบรรยากาศการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีช่วยสนับสนุน การออกแบบกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการตั้งคำถาม และการพัฒนาทักษะเชิงวิเคราะห์ของนิสิต เพื่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีขึ้นในระยะยาว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยกับนิสิตเก่าหรือนิสิตในกลุ่มที่มีผลการเรียนในระดับที่ดีเพื่อทราบกระบวนการเรียนรู้และนำมาปรับปรุงแก้ไขปัญหานิสิตที่ได้ผลการเรียนต่ำ เพื่อลดปัญหาการที่นิสิตโดนคัดชื่อออก นิสิตที่มีผลการเรียนไม่ดีและนิสิตที่ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรกำหนดอย่างเป็นรูปธรรม

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ควรเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลในแง่มุมที่แตกต่างออกไป มีรายละเอียดและแม่นยำมากขึ้น

หมายเลขจริยธรรมการวิจัย (IRB)

การวิจัยครั้งนี้ได้รับความเห็นชอบให้การรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร เรียบร้อยแล้ว รหัส KUREC-CSC67-039 ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2567

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ได้สนับสนุนทุนในการวิจัย ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา พรหมทอง ที่ให้ความกรุณาเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำรวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องของการวิจัย ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.วีระชัย ธนัมย์มาศ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่นศักดิ์ ดอกจันทร์ ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบรายละเอียดบทคัดย่อภาษาอังกฤษ รวมถึงเพื่อนร่วมงานที่ช่วยแนะนำการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการในการทำวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

กนกภรณ์ เทสินทโชติ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.

- กานดา คำมาก, และ ภัทรารวรรณ สุนทราศรี. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร. (2567). *ประวัติศาสตร์และวิทยาการจัดการ*. <https://fam.csc.ku.ac.th/th/>
- งานทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร. (2567a). *รายงานอัตราการสำเร็จการศึกษา อัตราการคงอยู่*. <https://occ.csc.ku.ac.th/reg/?p=2563>
- งานทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร. (2567b). *รายงานสถิติ จำนวนนิสิต ประจำปีการศึกษา 2567*. <https://occ.csc.ku.ac.th/reg/?p=2993>
- จุฬาลักษณ์ เทียนรุ่งรัมย์ และ ธนนิชญาณ ศรีสวัสดิ์. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มมร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย*, 9(2), 343-354.
- ณชัย แจ่วเจริญกุล. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. *วารสารวิชาการ ปชมท*, 10(1), 69-78.
- ตระการ เสนารัตน์, และ เบญจมาภรณ์ เสนารัตน์. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน: การวิเคราะห์ห่อภิมาน. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*, 5(2), 1-12.
- ประภาพรณ บอกลั่นเที่ยง, และ ศิริพันธ์ ตียะวงศ์สุวรรณ. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิสิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 12(3), 19-29.
- ปัญญา ชูช่วย. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (น. 1329-1342). การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พจนีย์ มาสุข. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 5(3), 11-25.
- พรรณพนิช จันทา, สมเกียรติ ไทยปรีชา, และ กิตติพจน์ เพิ่มพูน. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารวิชาการ ปชมท*, 9(1), 125-140.
- พระปลัดเขตขันธ์ คงานดี, และ ศักดิ์ดา งานหมั่น. (2567). การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ที่สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียน. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย*, 6(2), 471-482.
- เพ็ญพร ปุกหุด. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กรณีศึกษา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. *วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 5(3), 53-68.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร. (2567). *ประวัติความเป็นมา*. <https://www.csc.ku.ac.th/>
- รุ่งฤดี กล้าหาญ. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติของนิสิตพยาบาล ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15(3), 412-420.
- โรสนิ จริยะมาการ, และ ชื่นใจ สุกปาน. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์: การวิเคราะห์พหุระดับ. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาส ราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 5(2), 26-40.

- วรวิทย์ จันทรสุวรรณ. (2565). *ระดับชั้นความสามารถของบลูม (Bloom's Taxonomy). Active Learning: Learning for All*. <https://web.rmutp.ac.th/woravith/>.
- วรภรณ์ ลวงสวาส. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศศิธร ไกยศรี, นฤมล แสงพรหม, และ สมประสงค์ เสนารัตน์. (2566). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: การวิเคราะห์ห่อถักสมการโครงสร้าง*. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*, 5(2), 59-72.
- สุชาดา ไพอนนท์, และ กิตติพงษ์ ลือนาม. (2561). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31*. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 12(3), 49-59.
- แสงเดือน บุญแย้ม, และ กิตติพงษ์ ลือนาม. (2561). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31*. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 12(3), 12-18.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. Harper & Row..